

PRYSKAĆ (7) *vb impf*

a jasne.

inf pryskać (2). ◇ [*praes 1 sg* pryskãm.] ◇ *praet 3 sg m* pryskål (2). *f* pryskała (1). ◇ *3 pl m an* pryskały (*cum N pl* konie) (1). ◇ *fut 3 sg f* pryskać będzie (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. Wyrzucać, rozrzucać krople; *conspergere, spargere Cn* (3) : [Pryłkam/ Scintillo, Ite^m, aspergo. Volck Ttt2v.]

Przen: Strzelać gęstymi pociskami (1) :

pryskać między co (1): Onymu [Gosławskiemu] fnaż Herkules fwoie ftrzały przyflał/ Co nimi miedzy fmoki więc ogromnie pryłkał. *PaprPan Y4v.*

a. *Wydalać z siebie (przez rozwolnienie, wymioty i plucie)* (2) :

pryskać z czego [= przez co] na co (1): Ten [człowiek, który miał ukraść konia, nie pozostawiając żadnego śladu na łące pokrytej rosą] kiedy rzekł iż niewiem/ tedy go vczyli/ Iżeby wlażł pod ogon/ do oney Kobyły. Y pędził ią do lálá/ ná flad z gęby pryłkał *RejFig Dd5.*

[*pryskać czym [= przez co]*: [Maciek] Obiema końcy, nie śpiąc do dnia, pryskał: Jednem, co wypił, drugim, co zjadł, ciskał. *Otwin(?)Erot 131.*]

Przen [co a. czym] (1) : Oná [wszetecznicza udająca świętą] go chce przeżegnąć [...]. A ten dopadłszy biczą/ nu święćice chwoftać. Aż pryłkała odpułty *RejFig Aa2v.*

2. *Wylatywać w powietrze w postaci drobnych cząstek, kropel; rozpryskiwać się, bryzgać* (1) :

Fraza: »pryska krew [na co]« (1): y zdepcę ie w zápalczywości moiey/ aż pryłkąc będzie krew [*aspersi sanguinem*] ich ná fżáty moie/ y wżytkie odzienia moie fplufkam. *BudBib Is 63/3.*

3. *O koniach: parskać, kichać (też w chorobie zwanej nosacizną); conspergere, spargere Cn* (3) : róty fye rufzáló/ A konie żártkonogie ochotnie pryłkały. *KochJez B2*; Ale iefli [koń] z fłtuczenia głowę chorą ma/ Tedy chrzanu tłuczonego/ zároveň z Cytwarem/ roftworzywży winem/ w nozdrze mu wléy/ á zátkawży mu nozdrze ku gorze mu ié podnieś/ á ták podżierz záchwilę/ á tégo czyn po kilá kroć aż ci pocznie pryłkąc *SienLek 165*; Zwięż koniá co nalepiéy [...]/ rofpalże fłfłáycę długą/ á wethkni mu ią w koniec ogoná miedzy kości á fkorę [...]/ vczyńże knot twárdy s konopi/ á námáz go łoiem kozłowym/ á wyiawży go názáiutrz/ wymyy ránę/ námáżyfz zás knot łoiem/ á wetkni go zás/ á ták ná káždy dzień czyn/ aż przeftanie pryłkąc. *SienLek 166v*; [*SprLek A3, Bv*].

Synonim: 1. parskać; 3. parskać.

Formacje współrdzenne: napryskać, popryskać, wypryskać, wypryskać się, popryskować; wypryskawać; wypryskiwać się; prysnąć.

Cf [PRYSKAJĄCY], [PRYSKANIE]